

Huvudman

Stockholms kommun
registrator.utbildning@edu.stockholm.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan ESS-gymnasiet i Stockholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 mars 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2022 inlett en tillsyn av ESS-gymnasiet i Stockholms kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, garanterad undervisningstid på introduktionsprogram, plan mot kränkande behandling och skolenhetens omfattning.

Skolinspektionen har den 20 mars 2023 beslutat att förelägga Stockholms kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande anmälan av behov av särskilt stöd, garanterad undervisningstid på introduktionsprogram samt tilldelat Stockholms kommun en anmärkning avseende plan mot kränkande behandling och skolenhetens omfattning.

Stockholms kommun har den 25 september 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och utredning inför beslut om särskilt stöd, individuella studieplaner och beslut om minskad undervisningstid. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i aktuellt ärende tagit ställning till om Stockholms kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningarna samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Anmälan av elevers behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 mars 2023 bedömde Skolinspektionen bland annat att det fanns brister i ESS-gymnasiets arbete med att anmäla elevers behov av särskilt stöd.

Huvudmannen har redovisat att personalen har fått kompetensutveckling inom skyldigheten att anmäla till rektor om en elev kan vara i behov av en utredning om särskilt stöd och hur anmälningsförfarandet går till. Flera lärare uppger i intervju att rutinen kring anmälningsförfarandet hur man anmäler en elev för utredning är tydligt. I intervju med elevhälsan framgår det att skolan har olika strukturer för hur anmälan startas och att lärarna tar upp elever på elevhälsoteamsmöten där det diskuteras och beslutas om utredningar ska startas och om åtgärdsprogram upprättas. Rektor uppger i intervju att beslutet om att starta en utredning inför elevs behov av särskilt stöd är delegerat till den biträdande rektorn, men beslut om att upprätta åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Rektorn uppger vidare att det läggs mycket tid på att kartlägga och utreda elevers behov.

Skolinspektionen har tagit del av fem av skolans aktiva åtgärdsprogram där vardera åtgärdsprogram har en pedagogisk utredning. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov, beslutade åtgärder, att eleven i mån av ålder samt elevens vårdnadshavare gett möjlighet vid åtgärdsprogrammets utformande, person som är ansvarig för uppföljningen och utvärdering, överklagandehänvisning samt signering av rektorn.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen(2010:800))

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av

programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om minskad garanterad undervisningstid på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen redovisar att den har tagit fram en mall som stöd för rektors beslut att minska omfattning av en elevs undervisning. Lärare uppger i intervju att det tas beslut om att minska undervisningstiden för elever på introduktionsprogrammet och att beslutet tas i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare om eleven inte är myndig. Lärare uppger vidare att skolan arbetar nära vårdnadshavare och att rektorn för säkerhets skull skickar hem beslutet till vårdnadshavare om de vill ompröva det. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att de minderåriga eleverna har fått beslutet hemskickat och de myndiga eleverna har fått beslutet av sin mentor.

Skolinspektionen har tagit del av fem beslut om att minska undervisningstiden med tillhörande individuella studieplaner. I beslutet framgår dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem som har fattat beslutet och hänvisning till rektor om beslutet behöver omprövas.

Rättslig reglering

Utbildningen på introduktionsprogram bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. (17 kap. 6 § skollagen)

I förarbetena till bestämmelsen anges följande. Möjligheten att göra undantag från den minsta garanterade undervisningstiden är begränsade, eftersom tiden för lärande, tillsammans med kvaliteten på undervisningen, är en av de viktigaste

faktorerna för elevers måluppfyllelse. Skälen för undantagen bör vara hänförliga till elevens behov. Exempel på sådana skäl kan vara att en elev genomgår en medicinsk behandling, har en neuropsykiatrisk problematik eller funktionsnedsättning som gör att eleven har svårigheter att vistas i skolmiljön på heltid eller behöver långa raster mellan lektionerna. Regeringen anser i likhet med bl.a. Skolverket och Lärarnas riksförbund att flera andra stödåtgärder först bör ha prövats innan huvudmannen fattar beslut om minskad undervisningstid av sådana skäl. I vissa fall kan det dock vara uppenbart att undervisningstiden behöver minskas t.ex. på grund av en genomgripande medicinsk behandling. (prop. 2017/18:183 s. 94)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen 27 § om dokumentation av uppgifter, 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § förvaltningslagen(2017:900))

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I ESS-gymnasiets föregående läsårs plan mot kränkande behandling saknades redogörelser av hur åtgärderna från planen mot kränkande behandling från läsåret dessförinnan hade genomförts. I huvudmannens redovisning framgår det att en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts och en analys kring dessa finns med i innevarande läsårets plan mot kränkande behandling för ESS-gymnasiet.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av

barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

ESS-gymnasiets lokaler och skolenheter

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 20 mars 2023 bedömde Skolinspektionen att avståndet mellan ESS-gymnasiets tre skollokaler är för långt för att utgöra en skolenhet. I huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har registrerat ESS-gymnasiets skollokaler i Vällingby och Liljeholmen som egna skolenheter. Skolinspektionen har kontrollerat att skollokalerna i Vällingby och Liljeholmen nu är registrerade hos Skolverket med egna skolenhetskoder. Rektor uppger i intervju att registreringen av skolenheterna var klar vid skolstart.

Rättslig reglering

Med skolenhet avses av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. (1 kap. 3 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist

Utredaren Peter Sjöberg har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutgiltiga handläggning har även utredaren Cecilia Winberg medverkat.